

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ประสบการณ์ R2R:จากงานประจำ สู่งานวิจัย

ดร.จินตนา พัฒนพงศ์ธร
ข้าราชการบำนาญ
กรมอนามัย

ชื่อ-สกุล : ดร.จินตนา พัฒนพงศ์ธร

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ กรมอนามัย (นก)

สังกัด : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

: โทรศัพท์ 085-6613064 Email : jinpatt2503@gmail.com

การศึกษา ระดับปริญญาตรี : พยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง

: สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต

ระดับปริญญาโท : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์)

ระดับปริญญาเอก : Philosophy In Psychology

ความเชี่ยวชาญ : ให้การปรึกษา วิทยากร ด้านการพัฒนาศักยภาพคนและการส่งเสริมสุขภาพคนทุกช่วงวัย

: การพัฒนาและขับเคลื่อนให้เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายและมาตรการการส่งเสริมสุขภาพคนทุกช่วงวัย

: นักพัฒนาและออกแบบระบบพัฒนาการและการเรียนรู้เด็กปฐมวัย วัยเรียน

: นักวิจัยการส่งเสริมสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัย วัยเรียน

ผลงานวิจัย : ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560

ที่สำคัญ : โครงการดูแลสตรีตั้งครรภ์แนวใหม่ตามข้อเสนอแนะองค์การอนามัยโลก(2555).

: ระบบการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

: การศึกษาระบบการดูแลและป้องกันภาวะซึมเศร้าในมารดาเพื่อลดการพัฒนากายในขวบปีแรก

: ระบบการเตรียมความพร้อมในการเปิดเรียนและมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19
ในสถานศึกษาของไทย

งานที่ทุกหน่วย
ต้องทำ

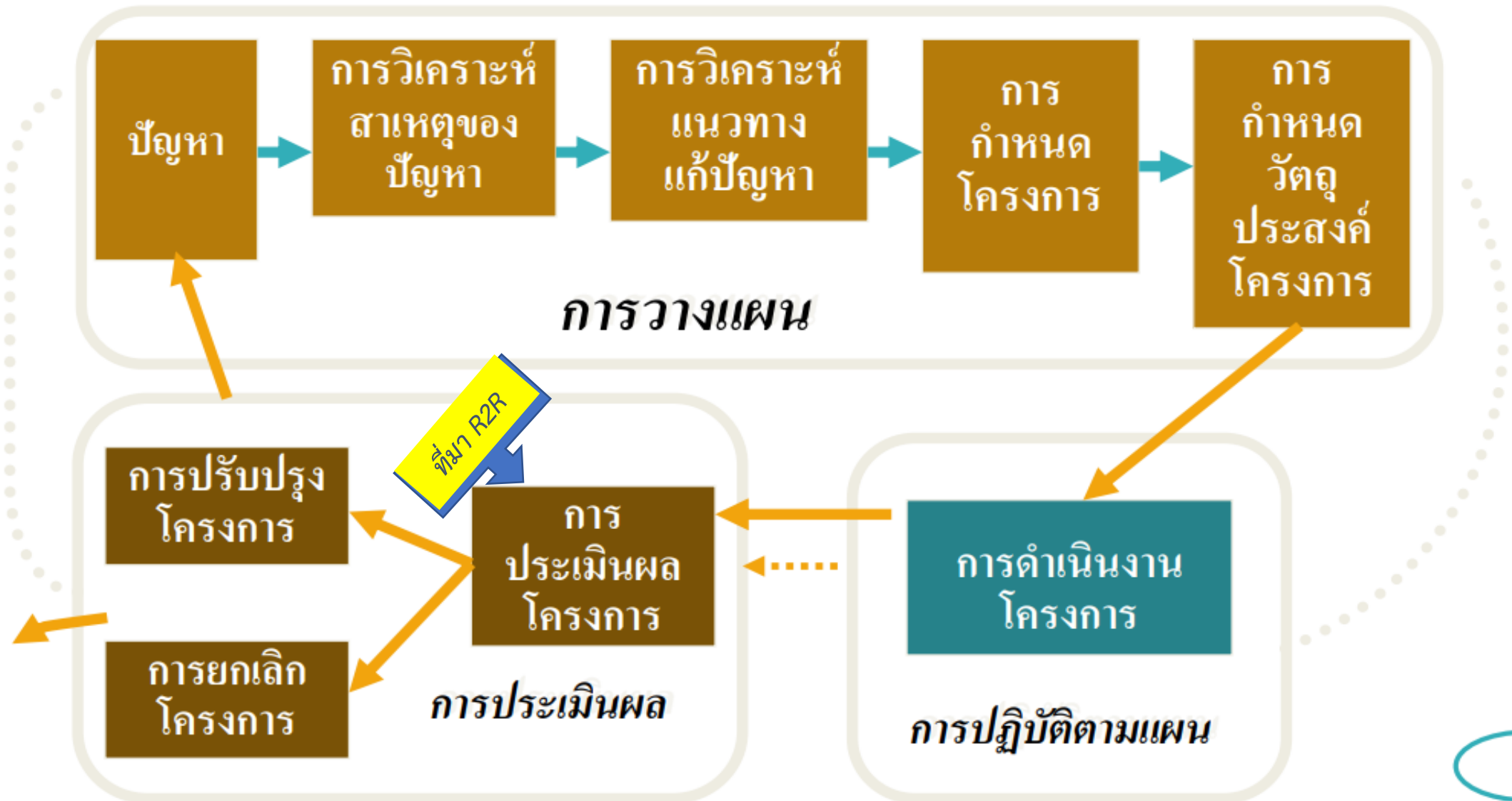

องค์ประกอบของการเขียนโครงการ

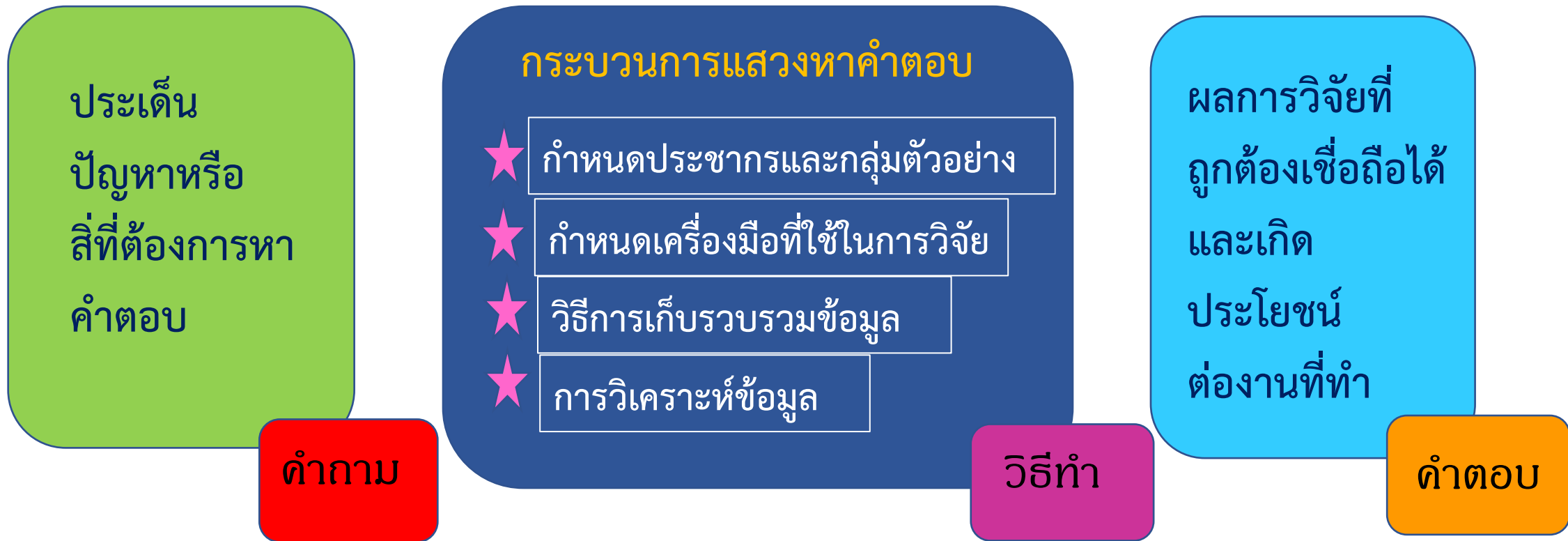
1. ชื่อโครงการ
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ
3. หลักการและเหตุผล
4. วัตถุประสงค์
5. กลุ่มเป้าหมาย
6. วิธีดำเนินการ
7. ระยะเวลาดำเนินการ
8. สถานที่ดำเนินการ
9. งบประมาณ
10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

วงจรการบริหารโครงการ

การวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ **ข้อเท็จจริง** อย่างมีระบบแบบแผนที่ เชื่อถือได้ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้ **คำตอบ** ที่นำไปใช้ในการ **อ้างอิง** การสร้างกฎเกณฑ์และทฤษฎี **การวางแผน** และการ**แก้ปัญหา** ในการหาคำตอบ อย่างเป็นระบบ

กระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย

กระบวนการวิจัย

กำหนดปัญหา หรือ ตั้งคำถามวิจัย

กำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย

แก้ปัญหา กำหนดวิธีหาคำตอบ ด้วยเทคนิคต่างๆ

วิเคราะห์และสรุปผล

นำเสนอ/เผยแพร่/แลกเปลี่ยนความรู้

โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

เหตุผลความจำเป็น:

ที่มา : 1. จินตนา พัฒนพงศ์และวันวิสาห์ แก้วแข็งชั้น.รายงานการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ.2560. นนทบุรี : ซีจีทู ; 2561

: 2.สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา .รายงานการศึกษาสภาพการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย .กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.; 2563

: 3. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ กลุ่มกระทรวง คณะที่ 2. รายงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย..สภาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ; 2562

By Dr. Jintana Pattanapongthorn

โครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์หลัก : เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญารองรับ
คนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ย่อย เพื่อ

1. เร่งรัดให้เกิดนโยบายและการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านในระดับจังหวัด อำเภอ
2. สนับสนุนให้หน่วยบริการสาธารณสุขสร้างความรอบรู้ “พ่อแม่เพื่อการเลี้ยงดูเด็กพัฒนาการดี EFเด่น”
3. ยกระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยองค์กรรอบรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21”
- 4.ขับเคลื่อนกรอบคร้วต้นแบบ “รอบรู้เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ 8 คุณธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
- 5.ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

แปลงจากโครงการเป็นวิจัย **การพัฒนา**ระบบส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ หลัก : **พัฒนา**ระบบส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ย่อย :

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการและการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านในระดับจังหวัด อำเภอ
2. พัฒนาหน่วยบริการสาธารณสุขต้นแบบสร้างความรอบรู้ “เลี้ยงดูลูกเพื่อพัฒนาการสมวัยพร้อมเรียนรู้”
3. พัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้นแบบเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21”
4. พัฒนาครอบครัว “รอบรู้เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ 8 คุณธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
5. พัฒนาท้องถิ่น “ต้นแบบบูรณาการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21”
6. ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสุขภาพเด็กปฐมวัยรองรับคนในศตวรรษ ที่ 21.

กรอบแนวคิด “ระบบส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้

ของเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21”

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ออกแบบโดย Dr. Jintana Pattanapongthorn

ระบบส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

ท้องถิ่นต้นแบบบูรณาการพัฒนาเด็กปฐมวัย
รอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

1. มีนโยบายและจัดทำแผนฯ/โครงการโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และกำหนดเป้าหมายร่วมเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย กำหนดตัวชี้วัดตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน
2. สร้างความเข้มแข็งในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนพัฒนาเด็กฯ เช่น อนุเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด, กก.พช.อำเภอ, กก.สุขภาพตำบลและมีการนำเสนอผลงาน ปัญหาอุปสรรค มาตรการดำเนินงาน ทุก 3 เดือน
3. พัฒนาศักยภาพ ครู ครูพี่เลี้ยงเด็กมีอาชีพ เพื่อจัดการเรียนการสอน เด็กเป็นศูนย์กลางการพัฒนา แบบ Project Approach พร้อมจับคู่พัฒนาเด็กระหว่างครูพี่เลี้ยงเด็ก-ครู รร.และสนับสนุน สื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ
4. สร้างความรู้เรื่องลูกให้แก่มารดา ผู้ปกครองโดยใช้คุณธรรม 8 ประการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการสอน อบรม บ่มเพาะลูก พร้อมการจัดหางาน เพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว
5. ส่งเสริมภาวะโภชนาการเด็กสูงใหญ่ แข็งแรง สมองค์ ด้วยนม ไข่ และจัดกิจกรรมให้เด็กกระโดดโลดเต้น เล่นสนุกทุก วันอย่างน้อยวันละ 30 นาที

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้นแบบส่งเสริมพัฒนาการและ
การเรียนรู้เด็กปฐมวัยรองรับคนในศตวรรษที่ 21

1. พัฒนาศักยภาพครูและทักษะ ครู ครูพี่เลี้ยงเด็ก เพื่อการจัดการเรียนการสอนเด็กเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ตามแนวคิด Project Approach
2. สร้างความร่วมมือ ความเชื่อมโยงการจัดการเรียนการสอนระหว่าง ครู กับ พ่อ แม่ ผ.ค. และมีการให้ความรู้ และทักษะการเลี้ยงดูลูกให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการประชุม ผู้ปกครอง
3. ส่งเสริมให้เด็กกิน นม ไข่ วิตามินเสริมธาตุเหล็ก และให้เด็กกระโดด โลดเต้น เล่น สนุก ทุกวัน ๆ 30 นาที
4. นิเทศ ติดตามการจัดการจัดการเรียน การสอน เด็กปฐมวัย ของโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ครอบครัวรอบรู้เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ
8 คุณธรรม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. ประกาศความร่วมมือการพัฒนาครอบครัวเป็น สถาบัน ที่สำคัญต่อการสร้างความมั่นคงของชาติ
2. ส่งเสริมให้ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ปลูกฝังวินัย คุณธรรม การเลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ 8 คุณธรรมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. พัฒนาความรู้และทักษะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เพื่อการเลี้ยงดู โดยใช้ การเล่น การตั้งคำถามกับลูก 3 คำถาม อะไร อย่างไร ทำไม เน้นให้เด็กลงมือปฏิบัติ
4. รณรงค์ส่งเสริมให้มือถือ แล็บท็อปเป็นของเล่นลูก ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นของเล่นของลูกแทน
5. สร้างความเชื่อมโยงการจัดการเรียน การสอนจากโรงเรียนสู่ครอบครัว โดยให้ใช้อุปกรณ์ในบ้าน นับเลข วาดรูป ระบายสี และให้ลูก หูต คอย เส้า

สถานบริการสาธารณสุขสร้างความรอบรู้
“เลี้ยงดูลูกเพื่อพัฒนาการสมวัยพร้อมเรียนรู้”

1. สถานบริการสาธารณสุข เร่งรัดจัดบริการตามสิทธิประโยชน์ และมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก
2. ยกระดับการจัดบริการสร้างความรอบรู้เลี้ยงดูลูกให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ณ คลินิกสุขภาพเด็กดี ที่ได้มาตรฐาน
3. พัฒนาความรู้และทักษะพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อการเลี้ยงดู โดยใช้ การเล่น การตั้งคำถามกับลูก 3 คำถาม อะไร อย่างไร ทำไม
4. รณรงค์ส่งเสริมให้มือถือ แล็บท็อปเป็นของเล่นลูก ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นของเล่นของลูกแทน
5. สร้างความรู้รอบรู้ในเชิง Policy โดยการนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชี้เป้าหมาย มาตรการ ในการพัฒนาเด็กรอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

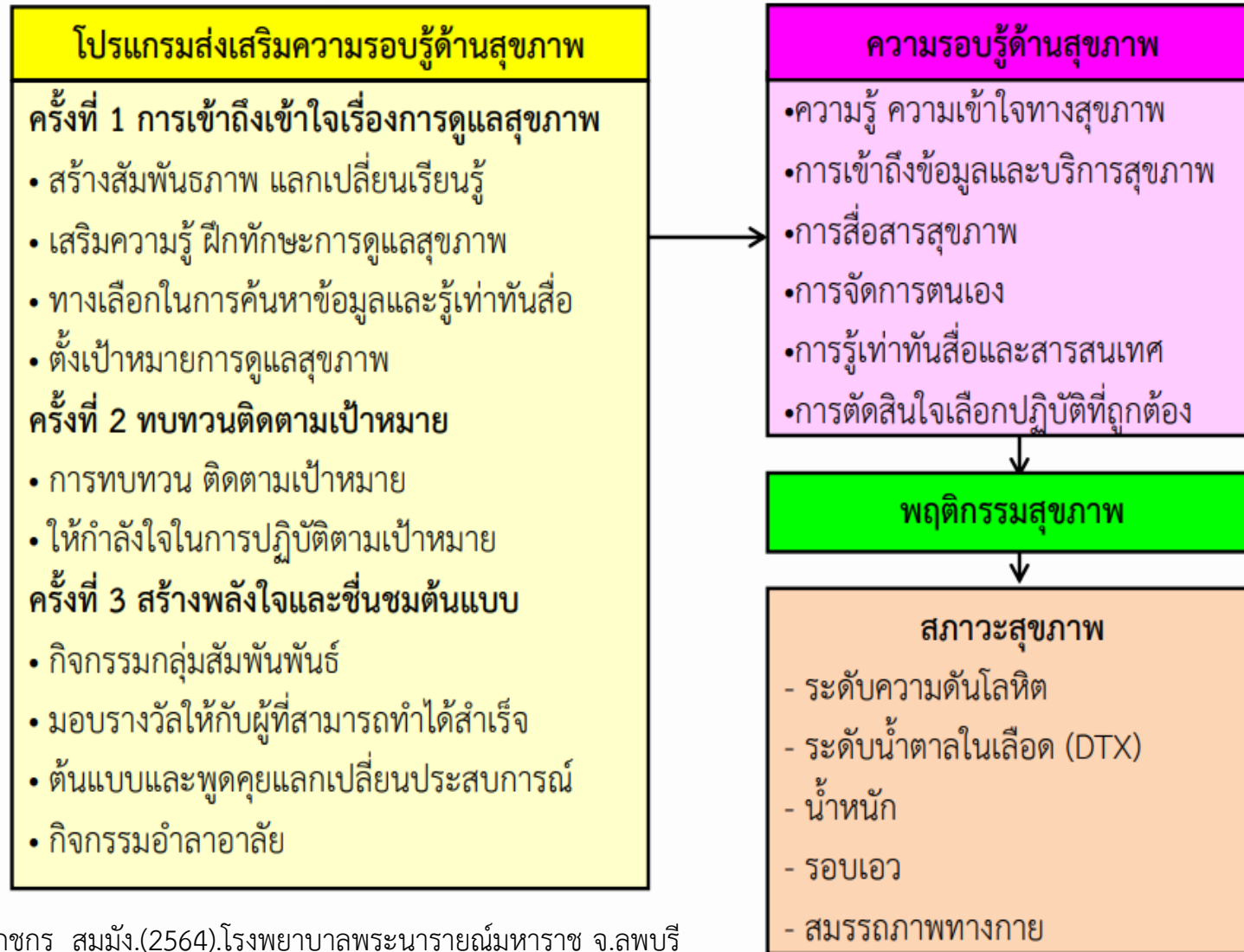
กลไกและกระบวนการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยรอบด้านในระดับจังหวัด(คกกพอนุ
เด็กปฐมวัย MOU 6 กระทรวง, ระดับอำเภอ คกกพช.,ระดับตำบล คกกสุขภาพตำบล

ระบบการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
รอบด้านรองรับคนในศตวรรษที่ 21

เด็กปฐมวัยสูงดีสมส่วนก่อน= 54.3% หลัง=59.8% พัฒนาการสมวัยก่อน= 61.2 % หลัง=82.3%
ค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก ก่อน=3.44 หลัง=4.12

โปรแกรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพเพื่อการมีสุขภาพที่ดีของบุคลากรในหน่วยงาน

ผลการวิจัย

ตาราง 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ และสภาวะสุขภาพก่อนและหลังการทดลอง (n = 32 คน)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย (X̄)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	t	df	p-value
ความรู้ด้านสุขภาพ					
ก่อนการทดลอง	47.50	5.588	3.932	31	<.001**
หลังการทดลอง	51.28	4.719			
พฤติกรรมสุขภาพ					
ก่อนการทดลอง	21.69	2.147	4.896	31	<.001**
หลังการทดลอง	24.12	2.709			

* p-value <.05, **p-value <.001

ผลการวิจัย

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ และสภาวะสุขภาพก่อนและหลังการทดลอง (n = 32 คน)

สภาวะสุขภาพ	ค่าเฉลี่ย (X̄)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	t	df	p-value
ระดับความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัว					
ก่อนการทดลอง	125.78	11.542	5.632	31	<.001**
หลังการทดลอง	117.47	9.073			
ระดับความดันโลหิตขณะหัวใจคลายตัว					
ก่อนการทดลอง	77.81	8.271	2.621	31	.013*
หลังการทดลอง	72.47	8.933			
ระดับน้ำตาลในเลือด (DTX)					
ก่อนการทดลอง	101.94	8.980	5.824	31	<.001**
หลังการทดลอง	95.03	6.281			

* p-value <.05, **p-value <.001

ผลการวิจัย

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ และสภาวะสุขภาพก่อนและหลังการทดลอง (n = 32 คน)

สภาวะสุขภาพ	ค่าเฉลี่ย (X̄)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	t	df	p-value
น้ำหนัก					
ก่อนการทดลอง	66.53	15.404	1.539	31	.134
หลังการทดลอง	65.84	15.614			
รอบเอว					
ก่อนการทดลอง	87.44	11.071	2.532	31	.017*
หลังการทดลอง	85.22	9.557			
สมรรถภาพทางกาย					
ก่อนการทดลอง	16.09	6.448	2.280	31	.030*
หลังการทดลอง	17.00	5.957			

* p-value <.05, **p-value <.001

อภิปรายผลการวิจัย

สภาวะสุขภาพ พบว่า
ระดับความดันโลหิต ระดับน้ำตาลในเลือด (DTX) รอบเอว
และสมรรถภาพทางกาย หลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3

สอดคล้องกับทฤษฎีความสามารถตนเอง (Self-Efficacy Theory)

Bandura (1997)

สอดคล้องกับการศึกษาของ Sharif, I. & Blank, E. A. (2010), สินีนาถ ทรัพย์ศิริ (2559),
สุวัชร ท้าโดนด และคณะ (2556) และกันยารัตน์ มาเกตุ, มงคล ศรีวัฒน์,
และสุภาณัฐ สุวรรณกิจ (2555)

ร่วมกันพัฒนาเด็กไทย เพื่อสร้างชาติไทยให้มั่นคง

ด้วยความขอบคุณ จากดร.จินตนา พัฒนพงศ์ธร